

Н. Е. Михайличенко

УДК 811.161.2'373.21

ВЗАЄМОДІЯ ГІДРОНІМІЙ ТА ОЙКОНІМІЙ (НА МАТЕРІАЛІ ЦЕНТРАЛЬНОГО ТА СХІДНОГО РЕГІОНІВ УКРАЇНИ)

Реферат. Стаття присвячена проблемі взаємодії назв населених пунктів та назв водних об'єктів. У роботі представлено відомості про походження та значення форманта -ець, виділено критерії визначення ойконімів відгідронімного походження, проілюстровано українські ойконіми на -ець східних та центральних областей України, що походять від назв водойм, які протікають поруч або безпосередньо у цьому населеному пункті.

Ключові слова: ойконім, гідронім, відгідронімний ойконім, гідронімно-ойконімна омонімія.

Українські ойконіми на -ець належать до архаїчних утворень і становлять особливий інтерес у сучасній топонімічній науці. С. Роспонд виділяє географічні назви із формантом -ець у структурно-граматичній класифікації слов'янських географічних назв: бойк. *Sokolec*, *Kobylec*; пол. *Kamieniec*, *Cheimiec*; чеськ. *Hvozdec* [19, с. 42]. На сьогодні ойконімія центральних та східних областей України є мало вивченою. Частково географічні назви на -ець цих регіонів розглядали О. Стрижак [14], В. Лобода [8], В. Висоцький [4].

Формант -ець як з предметним (*різець*), загальним особовим значенням (*стрілець*), так і зі значенням особи за місцем проживання чи народження (*полтавець*), сформувався на основі іndoєвропейського *-ъко (псл. -ъсь, староукр. -ъць) [5, с. 34].

Ф. Славський у “Нарисі праслов'янського словотвору” зазначає, що формант -ець виник у результаті третьої палatalізації, якщо йї не перешкоджала м'якість попередніх приголосних: *zaјeсь* “заець” < *ghāienko [20, с. 97]. Цієї ж думки дотримуються інші дослідники. С. Бернштейн зазначає, що суфікс -*ъсь виник у праслов'янській мові в результаті третьої палatalізації задньопіднебінних і виконував зменшено-пестливу функцію: *dvorъ* – *dvorъсь* [2, с. 60]. В іменниках відприкметникових основ він мав інше значення: субстантивував якість, виражену прикметником: *starъ* – *starъсь*, *vdovъ* – *vdovъсь* [2, с. 61].

Цей суфікс був поширений у праслов'янський період, поєднуючись переважно з іменними основами. В апелятивах він, приєднуючись до іменникових, прикметникових та дієслівних основ, утворював словотвірно-семантичні поля “особа”, “істота”, “конкретний предмет”, “абстрактне поняття”, “місце”. Значна частина іменників із цим суфіксом – це віддієслівні утворення. Такі іменники, як *боръць*, *жънъць*, *купъць*, *думъць* часто вживались у староукраїнських, старослов'янських пам'ятках [1, с. 112].

Формант -ець є давнім типовим гідронімним формантом [3, с. 22]. Досліджуючи гідронімію Верхнього Подніпров'я, В. Топоров і О. Трубачов зауважили, що він зберігав свою продуктивність протягом тривалого періоду часу [15, с. 97]. Мовознавці розглядають гідроніми із формантом -ець як самостійний гідронімний клас [15, с. 97]. О. Трубачов уважає, що це давня словотвірна модель слов'янської топонімії та гідронімії [16, с. 223]. Специфіка гідронімної функції цього суфікса полягає не у значенні зменшеності, а у вказівці на утворення одного гідроніма від іншого (*Дон* – *Донець*; *Ворскла* – *Ворсклець*) [16, с. 224]. І. Муромцев у праці “Словотворчі типи гідронімів (басейн Сіверського Дінця)” нараховує більше трьох десятків гідронімів із формантом -ець і уважає продуктивним цей формант про-

тягом тривалого періоду часу [12, с. 27]. Дослідник зазначає, що демінутивний відтінок далеко не завжди властивий цим назвам. Основне його значення – відносність, іноді вказівка на походження [12, с. 27].

Важливою рисою мови є явище внутрішніх взаємопереходів між словами різних мікросистем у системі власних назв, яке називається трансона-матизацією [6, с. 281]. Взаємозв'язки і взаємопливи гідронімів назв і назв населених пунктів є одним із важливих аспектів проблеми взаємодії різних топонімічних класів. З цією проблемою пов'язане і питання топонімічної омонімії, перенесення назв. Проблема дослідження способів творення географічних назв на базі онімів різних класів залишається актуальною у сучасній топоніміці.

Відгідронімні ойконіми належать до групи топографічних назв. У топонімічній літературі питання взаємодії ойконімів та гідронімів частково уже розглядалося. Назви поселень на території Польщі, похідні від гідронімів, досліджував польський топоніміст А. Вількона. Автор зауважує, що відгідронімні назви населених пунктів характеризуються семантичною однорідністю: вони пов'язані з одним об'єктом – водою [21, с. 87]. Водні назви належать до найстарших географічних онімів. Ще у староукраїнський період об'єктами, стосовно яких здійснювалася номінація поселень, обирались насамперед ріки (або інші гідрооб'єкти) [17, с. 58]. Назви населених пунктів на *-ець*, *-овець* первісно були назвами водних об'єктів, тому що їх основи переважно пов'язані з ознаками води (колір, смак, температура, характер течії, зовнішні ознаки водної артерії тощо): *Коропець*, *Солонець*, *Грабовець*, *Іржавець*, *Ольховець* [17, с. 96].

Назви, семантично не пов'язані з водою, які вказують на місце, культурне життя та діяльність людей, здрібнілі, є первинними стосовно гідронімів [21, с. 91]. С. Грабець не погоджується із переконанням, що якщо назва населеного пункту морфологічно збігається із назвою водного об'єкта, розташованого поруч, то назва гідроніма завжди первинна. Це стосується лише назв великих річок. Щодо решти гідронімів, то вони можуть бути як первинними, так і вторинними [18, с. 203]. Л. Масенко виділяє три критерії для визначення хронологічної послідовності у виникненні генетично пов'язаних гідронімів та ойконімів: 1) послідовність фіксації назв у джерела; 2) лексико-семантичний аналіз; 3) словотвірна структура [9, с. 33]. Є. С. Отін зазначає, що нерідко ойконім повторює раніше сформований гідронім або, навпаки, в гідронімі відбивається форма назви водного об'єкта. Це відбувається внаслідок контактного перенесення назв (тобто назва, що позначає один об'єкт, використовується як найменування сусіднього), або топонімічної метонімії [13, с.

195]. Автор указує, що при контактному перенесенні назв слід брати до уваги як лексико-семантичні, так і на формально-граматичні ознаки назв – характер топооснов та формантів [13, с. 195]. Виникнення гідронімно-ойконімної омонімії спричинене дією метонімії, тобто розподілення, розчленування спільної назви на два географічні об'єкти, розташовані поруч. Іноді омонімні назви можуть виникати незалежно одна від одної.

А. Вількона, дослідивши польські відгідронімні ойконіми, поділив їх на 2 групи: 1) назва населеного пункту = назва гідроніма [21, с. 88]; 2) ойконіми, утворені від гідронімів за допомогою суфіксів або префіксів [21, с. 113].

Серед українських ойконімів на *-ець* східних та центральних областей виявлено назви населених пунктів, в основах яких виступають власні назви водних об'єктів. Вони вказують переважно на місце розташування поселення або на місце, з якого йшло переселення людей. Назви поселень відгідронімного походження виникли внаслідок збігу фонетичних і словотвірно-морфологічних елементів гідронімів і назв поселень або ж тільки внаслідок збігу їх словотвірних основ.

На основі зібраного матеріалу можна виділити 4 групи відгідронімних ойконімів із формантом *-ець* центрального та східного регіонів України:

1. Форма ойконіма = формі гідроніма.

До цієї групи заразуємо ойконіми, що абсолютно співвідносяться із відповідними назвами річок, що протікають безпосередньо через цей населений пункт чи поблизу нього. Сюди заразуємо 19 ойконімів на *-ець*:

Булатець Вищий (1) – (1946, Лубенський р-н Пл., Укр. АТП, 415); (1764, Лубенський р-н, ІМС Пл., 604); (у Вишньому Булатці, 1733, Лубенський, ДНРМ XVIII, 257, 258). Від р. Булатець, п. пр. Сули, л. пр. Дніпра, у Лубенському р-ні Пл., що протікає через Булатець Вищий і Булатець Нижній (СГУ, 76).

Булатець Нижній (1) – (1946, Лубенський р-н, Укр. АТП, 416); (1764, Лубенський р-н, ІМС Пл., 604). Див. Булатець Вищий.

Вовчинець (1) – (1946, Комсомольський р-н Вн., Укр. АТП, 20); (сер. XVIII, Козятинський р-н Вн., ІМС Вн., 328); (в Волчынці, Бердичівський ключ Житомирського п-ту, ДМВН XVII, 100). Від потоку Вовчинець, п. пр. Тетерева, що є на території цього НП (СГУ, 115).

Дунаєць (1) – (1946, Глухівський р-н См., Укр. АТП, 526); (в Дунайці, 1779-1781, Глухівський п-т, ОНСН, 449, 458, 461, 462); (XVII ст., Глухівський р-н См., ІМС См., 241-242); (Дунайца, 1690, біля с. Семеновка, Лаз. II, 442). Від гідроніма Дунаєць – п. пр. Есмані, п. пр. Клевені, в смт. Ямпіль у цій обл. (СГУ, 188). Пор. Дунаєць – пр. Телухніф, пр. Південного Бугу, у Вн. і Чрк. [10, с. 40].

Інгулець (2):

• (1946, Херсонський р-н Хрс., Укр. АТП, 632); (1880, Білозерський р-н Хрс., ІМС Хрс., 231). Знаходиться на лівому березі Інгульця (п. пр. Дніпра) (ІМС Хрс., 231). Очевидно, від однойменного гідроніма, пр. рук. Дніпра, у цьому ж районі (СГУ, 222).

• (1946, Устинівський р-н Кр., Укр. АТП, 317). Від річки Інгулець – п. пр. Дніпра, Кр., Дн., Хрс. (СГУ, 222).

Іржавець (1) – (з Іржавця, 1920, Оржицький р-н Пл., ІМС Пл., 778). Від гідроніма Іржавець, що у с. Хорошки Лубенського р-ну цієї обл. (СГУ, 223); [15, с. 40].

Іржавець Вищий (1) – (1946, Оржицький р-н Пл., Укр. АТП, 422). Див. Іржавець.

Іржавець Нижній (1) – (1946, Оржицький р-н Пл., Укр. АТП, 422); (Оржицький р-н Пл., ІМС Пл., 786). Див. Іржавець.

Іржавець Новий (1) – (1946, Оржицький р-н Пл., Укр. АТП, 422); (Оржицький р-н Пл., ІМС Пл., 787). Від гідроніма Іржавець – л. пр. Сули, л. пр. Дніпра, у цьому НП (СГУ, 223).

Іржавець Старий (1) – (1946, Оржицький р-н Пл., Укр. АТП, 422); (Старого Іржавця, 1922, Оржицький р-н Пл., ІМС Пл., 778); (1764, Оржицький р-н Пл., ІМС Пл., 787). Див. Іржавець Новий.

Одинець (1) – (1946, Верхньодніпровський р-н Днп., Укр. АТП, 110); (Верхньодніпровський р-н Днп., ІМС Днп., 217). Від гідроніма Одинець – л. пр. Домоткані, п. пр. Дніпра, у цьому ж НП (СГУ, 394).

Тростянець (3):

• (1946, Ямпільський р-н Вн., Укр. АТП, 43); (XVIII ст., Ямпільський р-н Вн., ІМС Вн., 738). Від однойменного гідроніма – п. пр. Коритної, п. пр. Русави, л. пр. Дністра, у цьому ж районі (СГУ, 572).

• (1946, Вороновицький р-н Вн., Укр. АТП, 13); (1836, Тиврівський р-н Вн., ІМС Вн., 574).

• (1946, Тростянецький р-н Вн., Укр. АТП, 36); (1841, Брацлавський п-т Подільської губернії, ЗРКЛУ, 393); (1598, Тростянецький р-н Вн., ІМС Вн., 598-607); (Trościanca, 1505, губернія Подільська, Брацлавський п-т, AS, III, 35). Від гідроніма Тростянець – п. пр. Південного Бугу, у цьому ж НП (СГУ, 572), [16, с. 41].

Тростянець Другий (1) – (1946, Великомихайлівський р-н Од., Укр. АТП, 373). Від потоку Тростянець – п. пр. Ягорлиця, л. пр. Дністра, у Красноокнянському р-ні цієї області (СГУ, 572).

Тростянець Перший (1) – (1946, Великомихайлівський р-н Од., Укр. АТП, 373). Див. Тростянець Другий.

Хомутець (2) – (1946, Миргородський р-н Пл., Укр. АТП, 418); (Миргородський р-н Пл., ІМС Пл., 62); (XIX ст., Миргородський п-т, ІМС Пл., 18); (1813, ІМС Пл., 656); (1764, Миргородський

полк, Шаф. I, 80); (оть Хомутця, за 26 верст від м. Ращівка Гадяцького уїзу, Шаф. I, 608); (кін. XVI ст., ІМС Пл., 713-727). Очевидно, від гідроніма Хомутець – п. пр. Хоролу, п. пр. Псла, п. пр. Дніпра, у Пл. (СГУ, 592). А. Лисенко підтверджує відгідронімне походження ойконіма існуванням географічного терміна хомут “озеро, староріччя, русло річки” [7, с. 186], пор. Хомутець [16, с. 41].

2. *Ойконіми, споріднені твірними основами з гідронімами.*

Сюди належать назви населених пунктів, що споріднені твірними основами із відповідними гідронімами. Гідроніми відрізняються суфіксальними морфемами від ойконімів. До цієї групи зараховуємо 5 географічних назв.

Бобринець (1) – (1946, Бобринецький р-н Кр., Укр. АТП, 299); (XIX ст., Бобринецький р-н, ІМС Кр., 24, 25, 33-158, 370); (1828, Бобринецький р-н Кр., ІМС Кр., 125-138). Очевидно, від річки Бобринка, п. пр. Сугоклії, у Кр. (СГУ, 59).

Бобринець Малий (1) – (1767, Бобринецький р-н ІМС Кр., 126). Див. Бобринець.

Яланець (3):

• (1946, Томашпільський р-н Вн., Укр. АТП, 35); (XIX, Ямпільський р-н Вн., ІМС Вн., 25). Можливо, від потоку Яланка – п. пр. Шумилівки, пр. Марківки, л. пр. Дністра, що протікає через це село (СГУ, 635).

• (1946, Бершадський р-н Вн., Укр. АТП, 11); (Бершадський р-н Вн., ІМС Вн., 168).

• (1946, Бершадський р-н Вн., Укр. АТП, 11); (Бершадський р-н Вн., ІМС Вн., 168).

3. *Відгідронімні ойконіми із демінутивним суфіксом.*

До цієї групи зараховуємо назви, утворені від гідронімів з омонімними твірними основами. Формант *-ець* надає демінутивного значення ойконіму. Сюди належить 1 географічна назва.

Дністровець (1) – (Красноокнянський р-н Од., ІМС Од., 629); (1946, Красноокнянський р-н Од., Укр. АТП, 381). Від річки Дністер (СГУ, 174).

4. *Ойконіми, імовірно, відгідронімного походження.*

Омонімні ойконіми, що не співвідносяться із відповідними назвами річок, що протікають через ці населені пункти, відносимо до географічних назв, імовірно відгідронімного походження. Але зафіксовано однойменні гідроніми в інших областях. Причини виникнення таких онімів зумовлені закономірностями творення цих топографічних назв як усередині кожного класу, так і на основі міжкласових опозицій [17, с. 50]. Можливо, такі назви утворилися від мікрогідрооб'єктів, що знаходяться поруч. Оскільки твірні основи цих ойконімів пов'язані із ознаками гідронімів, їх можна вважати відгідронімними. До цієї групи зараховуємо 12 ойконімів:

Михайличенко Н. Є.

Грабовець (3):

- (Могилів-Подільський р-н Вн., ІМС Вн., 450). Пор. Грабовець (Трубач., 40).
- (1946, Чернівецький р-н Вн., Укр. АТП, 40); (1926-1945, Немирівський р-н, ІМС Вн., 500).
- (1946, Брацлавський р-н Вн., Укр. АТП, 41); (1839, Брацлавський п-т Подільської губернії, Сел. РУ 1826-1849, 392); (въ Крабовыцу, 1649, Брацлавське воєводство, ДМВН XVII, 189). Однайменний гідронім виявлено у Львівській області (СГУ, 152).

Жванець (2) – (1648-1654, Котелевський р-н Пл., ІМС Пл., 447); (ку Жванцу, до Жванца, XVII ст., Східна Україна, Вел. I, 144, 147, 156, 168); (подъ Жванцемъ, Східна Україна, XVII ст., Вел. I, 125); подъ Жванцемъ (XVII, АЛМ, 292). Однайменний потік є у Хмельницькій області (СГУ, 194).

Інгулець (3):

- (1946, Широківський р-н Днп., Укр. АТП, 130); (Широківський р-н Днп., ІМС Днп., 902); (1812, ІМС Мк., 707).
- (1946, Широківський р-н Днп., Укр. АТП, 130); (Широківський р-н Днп., ІМС Днп., 893).
- (1946, Криворізький р-н Днп., Укр. АТП, 113); (Криворізький р-н, ІМС Днп., 336); (1966, Криворізький р-н Днп., ІМС Днп., 317). Однайменні гідроніми є у Херсонській і Кіровоградській областях (СГУ, 222).

Липовець (1) – (1942, Липовецький р-н Вн., ІМС Вн., 376); (XIV-XV ст., Липовецький р-н Вн., ІМС Вн., 354); (у Липовці, 1575, Поділля, ІМС Вн., 16). Однайменні гідроніми є у Закарпатській і Львівській областях (СГУ, 315).

ЛІТЕРАТУРА

1. Бевзенко С. П. Історична морфологія української мови (Нариси із словозміни і словотвору). – Ужгород, 1960. – 416 с.
2. Бернштейн С. Б. Очерк сравнительной грамматики славянских языков. – М., 1961. – 350 с.
3. Бучко Д. Г. Походження назв населених пунктів Покуття. – Львів, 1990. – 144 с.
4. Высоцкий В. И. Исторические аспекты топонимов Луганщины (изд. 2-е). – Луганск, 2003.
5. Горпинич В. О. Сучасна українська літературна мова. Морфеміка. Словотвір. Морфонологія. – К., 1999. – 208 с.
6. Ковалик І. І. Про ономатизацію, трансономатизацію і деономатизацію // Ковалик І. І. Питання українського і слов'янського мовознавства. Вибрані праці. – Частина II / Упорядник З. Терлак. – Львів–Івано-Франківськ, 2008. – 496 с.
7. Лисенко А. Гідронімно-оїконімні контактні тополексеми ономастикону Полтавської області // Науковий вісник Чернівецького університету. – 2007. – Вип. 354-355. Слов'янська філологія. – С. 184-187.
8. Лобода В. В. Топонімія Дніпро-Бузького межиріччя. – К., 1976. – 231 с.
9. Масенко Л. Т. Проблеми взаємодії гідронімії та оїконімії (На матеріалі басейну Південного Бугу) / / Мовознавство. – 1972. – №1. – С. 32-36.
10. Масенко Л. Т. Гідронімія Східного Поділля. – К., 1979. – 104 с.
11. Мейе А. Общеславянский язык. – М., 1951. – 492 с.
12. Муромцев І. В. Словотворчі типи гідронімів (басейн Сіверського Дінця). – К., 1966. – 104 с.
13. Отин Е. С. Топонимическая метонимия (вид связи “гідронім–оїконім”) // Отин Е. С. Избранные работы. – Донецк, 1997. – С. 195-208.
14. Стрижак О. Про походження назв населених пунктів Полтавщини XIV-XVI ст. // Питання топоніміки та ономастики. – К., 1962.

Тростянець (1) – (1946, Тростянецький р-н См., Укр. АТП, 544); (1913, ІМС См., 28); (Тростяница, 1820, Охтирський п-т Слобідсько-Української губернії, ЗРКЛУ, 74); (1880, Сумський п-т Харківської губернії, РРУ, 236, 412); (1700, ІМС См., 22); (середина XVII ст., Тростянецький р-н См., ІМС См., 575-585). Омонімічні гідроніми засвідчено у Хмельницькій, Закарпатській, Івано-Франківській, Вінницькій областях (СГУ, 572).

Тростянець Великий (1) – (1946, Полтавський р-н Пл., Укр. АТП, 426); (Полтавський р-н Пл., ІМС Пл., 848).

Тростянець Малий (1) – (Полтавський р-н Пл., ІМС Пл., 848).

Словотвірна модель на *-ець* становить особливий інтерес у сучасній топонімічній науці. Формант *-ець* належить до праслов'янських морфем і може виражати значення особи, предметне значення, функцію демінтивності. 37 географічних назв на *-ець* центральних та східних областей України заразовуємо до оїконімів відгідронімного походження. У межах відгідронімних оїконімів виділяємо 4 групи: 1) оїконім = гідронім: Вовчинець – оїконім і гідронім у Вінницькій області; 2) оїконіми, споріднені твірними основами із гідронімами: Бобринець – оїконім, Бобрина – гідронім у Кіровоградській області; 3) оїконіми із демінтивним суфіксом *-ець*: Дністровець – від Дністер (Одеська область); 4) оїконіми, імовірно відгідронімного походження: Жванець – оїконім у Полтавській області, Жванець – гідронім у Хмельницькій області.

Логос ономастикή

15. Топоров В. Н., Трубачев О. Н. Лингвистический анализ гидронимов Верхнего Поднепровья. – Москва, 1962. – 272 с.
16. Трубачев О. Н. Названия рек Правобережной Украины. Словообразование. Этимология. Этническая интерпретация. – Москва, 1968. – 292 с.
17. Юрків М. М. Гідронімно-оіконімний паралелізм в українській ономастиці (На матеріалі ономастикону Західної України). – Тернопіль, 1999. – 130 с.
18. Hrabec S. Nazwy geograficzne Huculszczyzny. – Kraków, 1950. – 266 s.
19. Rospond S. Klasyfikacja strukturalno-gramatyczna słowiańskich nazw geograficznych. – Wrocław, 1957. – 76 s.
20. Słownik prasłowiański / Pod red. F. Slawskiego. – PAN, 1974. – T. 1.
21. Wilkoń A. Polskie nazwy miejscowe od nazw wodnych // Onomastica. – R. VIII. – Z. 1-2. – S. 87-124.

ДЖЕРЕЛА ТА ЇХ СКОРОЧЕННЯ

АЛМ	– Акты литовской метрики, собранные Ф. И. Леонтовичем. – Варшава, 1896-1897. – Вып. 1. – 170 с. – Вып. 2. – 200 с.
Вел.	– Летопись событий в Юго-Западной России в XVII веке. Составил Самоил Величко. . . 1720. – К., 1848-1864. – Т. I-III.
Гр. XIV	– Грамоти XIV століття. – К., 1974. – 256 с.
ГССП	– Генеральне слідство про маєтності Стародубського полку. – К., 1929. – 576 с.
ДМВН XVII	– Ділова мова Волині і Наддніпрянщини XVII ст. Збірник актових документів. – К., 1981. – 315 с.
ДНРМ XVIII	– Ділова і народно-розмовна мова XVIII ст. – К., 1976. – 416 с.
ЕСЛГНПР	– Етимологічний словник літописних географічних назв Південної Русі. – К., 1985. – 255 с.
Ж.	– Жерела до історії України-Русі. – Львів, 1895-1900. – Т. 1-3; Львів, 1903. – Т. 7.
ЗРКЛУ	– Зародження робітничого класу на Україні. Середина XVIII ст. – 1861 р. : Збірник документів і матерілів – К., 1982. – 493 с.
ІМС	– Історія міст і сіл Української РСР. Полтавська область – Кримська область. – К., 1967-1974.
ЙФМ	– Йосифінська (1785-1788) і Францисканська (1819-1820) метрики. Перші поземельні кадастри Галичини. Покажчик населених пунктів. – К., 1965. – 356 с.
Лаз.	– Лазаревский А. Описание Старой Малороссии. Полк Стародубский. – К., 1888. – Т. 1; Полк Нежинский. – К., 1893. – Т. 2.
Лаз. СА	– Лазаревский А. Сулимский архив. Фамильные бумаги Сулим, Скоруни, Войцеховичей XVII-XVIII ст. – К., 1884. – 316 с.
ОНСН	– Опис Новгород-Сіверського намісництва (1779-1781). – К., 1931. – 596 с.
РРУ	– Робітничий рух на Україні (1861-1884). – К., 1971. – 205 с.
СГУ	– Словник гідронімів України / Укл. І. М. Железняк та ін. – К., 1979. – 780 с.
Сел. РУ 1826– 1849	– Селянський рух на Україні 1826-1849 рр. – К., 1985. – 503 с.
У гр. XV	– Українські грамоти XV ст. – К., 1965. – 163 с.
Укр. АТП	– Українська РСР. Адміністративно-територіальний поділ на 1 вересня 1946 року. – К., 1947. – 1062 с.
Шаф.	– Черниговского наместничества топографическое описание. . . сочиненное А. Шафонским с четырьмя географическими картами, в Чернигове, 1786 года. – К., 1851. – 698 с.
AS	– Archiwum książąt Lunartowiczów Sanguszków w Sławucie. – Lwów, 1890. – Т. 3-4 Lwów, 1910. – Т. 6.
Proch.	– Materiały archiwalne wyjęte głównie z Metryki Litewskiej od 1348 do 1697 roku. Wydał A. Prochaska. – Lwów, 1890.
SORG	– Special orts repertorium vom Galizien. Neubearbeitung auf Grund der Ergebnisse der Volkszählung von 31 Dezember 1890. – Wien, 1893.
Ždz	– Źródła dziejowe. – Warszawa, 1877-1894. – Т. 5-8.

Михайличенко Н. Е.

ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ ГИДРОНИМИИ И ОЙКОНИМИИ (НА МАТЕРИАЛЕ ЦЕНТРАЛЬНОГО И ВОСТОЧНОГО РЕГИОНОВ УКРАИНЫ)

Статья посвящается проблеме взаимодействия названий населенных пунктов и названий водных объектов. В работе представлены сведения о происхождении и значении форманта *-eç*, критерии выделения ойконимов от гидронимного происхождения. Описаны украинские ойконимы на *-eç* восточных и центральных областей Украины, которые происходят от названий рек, протекающих недалеко или непосредственно через этот населенный пункт («Лογος ὄνομαστική», № 1 (3), 2009, с. 36-41).

Ключевые слова: *ойконим, гидроним, отгидронимный ойконим, гидронимно-ойконимная омонимия.*

Mykhajlychenko N. E.

THE INTERACTION OF HYDRONYMS AND OJKONYMS (ON MATERIAL OF CENTRAL AND EASTERN REGIONS OF UKRAINE)

The article is devoted the problem of the interaction of place names and hydronyms. The information about origin and meaning of suffix *-ec*, criterions of determination of hydronymian place names, the register of Ukrainian place names on *-ec* of Central and Eastern Ukraine, which come from rivers' names, that flow beside or through that settlement are presented in the article («Лογος ὄνομαστική», № 1 (3), 2009, c. 36-41).

Key words: *place name, hydronym, hydronymian place name, hydronymy-ojkonymian homonyms.*